

FUNDAT L'ANY 1906
SEGONA EPOCA — Núm. 16
Divendres 20 Gener de 1933

foment

Associació i Administració
Foment Nacionalista Republicà
Perla, 2 - Telèfon 2 - REUS

Diari portanveu de l'Esquerra Republicana de Catalunya a les comarques tarragonines

El seny s'imposa

Els esdeveniments subversius ocorreguts aquests darrers dies, indiquen de faiso imperiosa, la necessitat de realitzar un canvi radical en l'orientació que deu seguir-se en el que fa referència a tota lluita social, els mitjans a emprar per a resoldre les diferències entre capital i treball, i ensems, l'actuació que patrons i obrers han d'usar per a que en aquestes diferències i lluites no puguin mai barrejar-s'hi elements disolvents.

Creiem que han fet molt bé les autoritats de la República sabent distingir els treballadors autèntics dels que disfressant-se amb l'honorós traje de treballadors, amaguen els més baixos i salvatges instints, l'actuació i carnet de llur vida està plena de fets que repugnen al ciutadà pacífic, laboriós i honorat. Pels treballadors que lluiten dignament pel millorament de la seva classe, deuen tenir-se totes les atencions i tots els respectes procurant en tot moment orientar-se i viarans del respecte a les persones i les lleis establertes única manera de trobar solució harmònica per totes les aspiracions. Pels altres, pels que valent-se de la bona fe dels obrers laboren per llur malaurança, tot el rigor és poc.

Quan repetidament s'han produït fets i aquests han estat tractats paternalment per les autoritats, i en lloc de suavitzar aquesta noble actitud els ímpetus, els professionals de la revolta, de l'atracament i de l'atemptat contesten amb subversions de gran abast i aquestes són realitzades posant al descobert la vilesa que no pot niar mai en el cor de cap treballador, ha arribat l'hora de que tots els ciutadans, a la una, s'imposin, per a foragitar de la societat tots els elements que amb el nom d'una idealitat social, volen portar honors obrers a la delinqüència i com a conseqüència d'ella, al presidi.

Creiem que és arribada l'hora de que els obrers orientin llurs organitzacions en un sentit legal, en el que les cotitzacions serveixin per a sostenir-se ells en les lluites i no per a comprar pistoles i explosius, servint-se encara per a completar aquesta preparació criminal, dels diners dels seus matei-

xos seculars enemics, de l'alt capitalisme monàrquic, que voldria junyir-los altra volta a l'oprobri i la vergonya, simbolitzades per la monarquia.

Es preís que els patrons es donin compte de què estem en ple segle XX i que en aquestes èpoques no deuen sentir-se tirans, si no que han de fer cas, donant-los satisfacció, a totes aquelles peticions que els obrers aspiren i que poden i deuen atorgar-se.

Patrons i obrers deuen realitzar un suprem esforç per deixar isolats els professionals de les organitzacions obreres, puix que preconitzant ideals molt lluents, però buits en quant a la realitat i irrealitzables, enverinen l'obrer conscient, portant-lo a conflictes irresolubles i per si això fos encara poc, a revolucions sagnants que no tenen altra finalitat que debilitar aquest règim nostre per a que s'instauri una dictadura que s'opressi ha obtingut el poble.

Es hora de seny i reflexió. Que tots els amics de l'ordre i la pau ciutadana ocupin el seu lloc.

LA LLIBERTAT ES A L'HOMME EL QUE ES LA INSTRUCCIO A LA INTEL·LIGENCIA.

Manifestacions del senyor Lluhi

El senyor Lluhi en rebre els periodistes els donà un exemplar del Butlletí de la Generalitat que acaba de publicar-se amb data 10 de l'actual.

Explicà l'alcang dels decrets i lleis que insereix el dit Butlletí, fent remarcar la importància d'una d'elles, que regula les formalitats de la signatura del Govern.

Es referí després a la campanya que per diversos periòdics s'ha fet, respecte el traspàs dels serveis d'administració local i molt especialment a la publicació de les decisions adoptades en aquesta matèria, significant que en el Butlletí de la Generalitat no poden aparèixer fins que es publiquen a la "Gaceta de Madrid".

Germans de Girona

El nostre Grup Feminal es proposa realitzar, el diumenge propinent una sèrie d'actes per tal de recaptar cabals per als damnificats —germans nostres—, de Girona, amb motiu dels últims aiguats.

Ens afalaga que siguin precisament les nostres dones, les de l'Esquerra Republicana de Catalunya, les que prenguin la iniciativa de voler ajudar a aminorar les desgràcies inevitables que sofreixen part dels catalans gironins.

Les dones de l'Esquerra, en la seva sensibilitat feminista, senten vivament la solidaritat de raça que ens uneix a tots els catalans, i aquest sentiment és pregonament humà perquè no va embolcallat en prejudicis de dogmes casuístics, si no que respon sensiblement a principis els quals no projecten els seus fonaments més enllà de les possibilitats de l'eficiència, del sentir i de l'intel·ligència dels homes.

Les nostres dones, en la seva generosa i noble actitud, no per la necessitat de satisfer un sentiment i un desig de projectar l'acció benefactora dels seus treballs vers les desgràcies alienes.

Aquest sentiment de solidaritat humana pot i deu sentir-se per a tots els homes, però la seva pràctica s'exerceix en progressió inversa a la distància. Els nostres ger-

mans de Girona, estan compresos dins el cercle de la nacionalitat catalana, i no cal dir que com a homes i com a catalans sentim la repercució de la seva desgràcia.

Molts potentats, que en èpoques més llunyanes encapçalaven amb fortes sumes llistes per a persones que no havien contret altres mèrits ni tenien altra desgràcia que gaudir despòticament de l'erari del nostre poble, veiem que ni el seu nom ni els seus diners es deixen veure davant les desgràcies dels gironins.

Molts d'aquests senyors avui encara, des dels llocs privilegiats que la tolerant República els deixa usufructuar, estan donant lliçons de catalanisme i de moralitat als directores del règim present.

Us haveu fixat com calla tota aquella premsa ex-monàrquica i que avui vol ésser republicana conservadora?

Avui, però, en parlar dels nostres germans de Girona, no volem que la nostra ploma esgrimeixi un nou atac a aquests mals ciutadans, i ens limitem a demanar a tots els reusencs que diumenge, en topar amb una damisella que li demani l'òbol per als damnificats, no la deixi passar indiferent i que en proporció, i fins potser un xic més, del que li permetin, els seus mitjans procuri engrossir la suma que a ells anirà destinada.

Els diners que diumenge es recaptin no seran un senyor o un altre els que els donaran, sinó que serà la ciutat de Reus qui acudirà en auxili dels damnificats de Girona. Almenys, els que els rebran no podran pensar ni sentir altra-

ment.

Vagi per endavant la nostra felicitació al Grup Feminal de Foment per aquest gest que tant les ha d'honorar i no dubtem que els actes de diumenge seran un èxit esclatant.

Parlà de la nova estructuració de serveis i digué que dintre poc es crearà la Direcció d'Administració local.

—Qui desempenyarà el càrrec?

—No està encara decidit.

—Què hi ha del nomenament de governador?

—No res.

—I de l'extensa conferència que han celebrat amb el Sr. Macià l'alcalde Dr. Aiguader i el diputat senyor Espanya?

—No en sé res. La meua impressió sobre el nomenament de governador és que avui o demà quedarà resolt. Quant a la represa de sessions del Parlament es farà tan aviat estigui confeccionat el dictamen relatiu a la Constitució.

Noticiari

Associació de Concerts

Avui, a les deu de la nit, tindrà lloc en el Teatre Fortuny, el concert de la Cobla Barcelona, segons programa que publiquem en altre lloc d'aquest número.

Tenim notícia que la interessant audició de la Cobla Barcelona serà escoltada per una gran concurrència, cosa que fa esperar una vetllada selecta. La reconeguda vàlua de l'agrupació que ens visita, i les gloses i sardanes, dels més emponents compositors catalans, que integren el programa, mereixen tots els honors dels adherits a la nostra Associació de Concerts.

Enric Darnell Martí

ADVOCAT

consulta de 10 a 1 i de 4 a 6.
Carrer Sant Joan, 32 (bis), 1er. 1.
Telèfon 339

*** S'ha publicat un manifest que els organitzadors del "Congrés de Joventuts de Catalunya contra la guerra" dirigeixen a l'opinió pública.

El dit document conté els paràmetres importants del manifest que es publicà en ésser clausurat al Congrés pacifista d'Amsterdam.

El doctor Tricáz

Ha reprès novament la seva visita de Medicina i Electroteràpia Raval alt de Jesús, 11 i 13.—De 12 a 1 i de 3 a 5.

*** Dos importants films són recentment estrenats a Barcelona ens presenta, en un sol programa aquesta setmana la Sala Reus. "Pasado Mañana", comèdia sentimental, d'un idealisme captivador, en la qual Charles Farrell i Marion Nixon hi fan una veritable creació. "La Vida es un azar", pel conegudíssim actor Warner Baxter, el desenrotllament de la qual és d'un interès constant.

Els crítics barcelonins han coincidit en fer un gran elogi d'aquestes dues cintes.

Xalet en venda

Situat dintre la ciutat. Molt confortable. Planta baixa i pis. Dotat d'electricitat, gas, cisterna, peu amb motor, horta-jardí i luxós rafal per a l'estiu.

Informarà Lluís Clivillès Homs, Raval baix Jesús, 23, 2on.

*** En el que va de mes la Secció Rober de l'Institut de Puericultura ha repartit 169 peces de vestir.

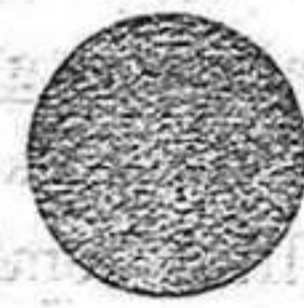
*** Ahir foren sacrificats a l'Escorxador públic de la nostra ciutat 21 moltons, amb un pes total de 45'40 quilos; 4 anyells, amb 44'40; 5 vedelles, amb 734'60; 10 lletons i bestiar cabrum, amb 57'40; i 8 porcs, amb 501.

Tintoreria "La Ràpida"

No ho dubti: la casa que li convé és "La Ràpida", puix és l'única que fa el vertader rentat a sec i li pot entregar tota mena de prendes en poques hores.

C. Jesús, 19. - Telèfon 486-X

*** Amb el present nombre acompanyem un suplement amb el resultat de l'escrutini general de les passades eleccions de diputats a les Corts de Catalunya.

TEATRE FORTUNY

Demà dissabte. A les 10 nit.

EXTRAORDINARI PROGRAMA DE CINE SONOR

Revista Paramount
Gràfics d'actualitat.

Nada o ahògate
Dibuixos sonors.

La pel·lícula de la màxima comicitat i alegria

Pistoleros de agua dulce

Estrena de la superproducció
Las Noches de Port-Said
amb diàlegs parlats en espanyol.

TEATRE BARTRINA

GRAN COMPANYIA DE COMEDIES SELECTES DE

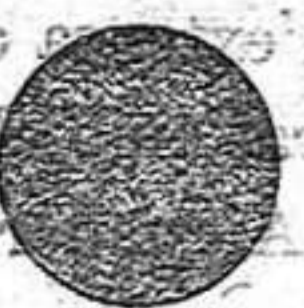
LUZ CARRILLO DE ALBORNOZ
Demà dissabte. A les 10 nit.

El drama en quatre actes de Josep Echegaray

Mancha que limpia

Debut del galan Manuel Bernardo.

Diuenge: Tarda, "Amores y amoríos." — Nit, "Engañala, Constante".

*** Per assabentar-los d'assumptes que els afecten s'interessa la presentació en el Negociat de Quintes de l'Ajuntament dels individus que es relacionen: Pau Bofarull Cerdà, Víctor Sastre Serra, Manuel Guillaumet Mir i Antoni Cañelles Grau.

*** Al ministeri de Justícia facilitaren un aveng del Decret, aprovat ans d'ahir en Consell de Ministres, creant una colònia penitenciària en les possessions espanyoles de l'Àfrica occidental.

S'instalarà la penitenciària en grans extensions de terreny no cultivat.

Els penats que siguin destinats allà, deuran estar compresos entre les edats de vint i quaranta-cinc anys.

Pel Ministeri de Justícia es nomenarà una comissió d'arquitectes metges i funcionaris de presons, per a que vagin estudiant els projectes de construccions i instal·lacions.

Banc Urquijo Català

AGENCIA DE REUS

Negociem els cupons de venciment corrent el líquid dels quals ens sigui conegut.

OPERACIONS DE BORSA
DESCOMPTA DE CUPONS
DIPOSIT DE VALORS

Banc Urquijo Català

*** La ràdio donà anit la nova d'haver estat detingut a Hospital un germanastre de Guillem, el fabricant de bombes d'Igualada, que anava per a llogar un magatzem per tal de traslladar-hi la fàbrica d'artefactes per atemptar contra la humanitat.

Pere Cavallé i Pi

Ex-alumne intern i ex-metge de guàrdia, per oposició, de Tòco-Ginecologia, de l'Hospital Clínic de Barcelona.

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Consulta: de 10 a 12 matí i de 3 a 6 tarda

Raval alt Jesús, 50, entresol-Tel. 9 X REUS

*** Ans d'ahir fou lliurada a la premsa la relació dels depirats a Villa Cisneros que han embarcat en l'"Espanya núm. 5", en direcció a la Península, per haver-los reclamat la sala sisena del Suprem.

REDDIS

reteniu aquest nom.

*** El fiscal ha denunciat el número d'ans d'ahir de "Solidaridad Obrera", perquè contenia injúries per als ministres.

L'edició fou recollida per la policia.

*** L'assemblea Nacional de la Banca, que s'està celebrant a Madrid, discutí la base referent a salaris dels empleats, en la qual se sollicitava un sou inicial de mil vuit-cents pessetes anuals i el màxim de set mil pessetes.

Els patrons, per iniciativa dels catalans es pronunciaren en el sentit que els salaris es determinin sobre un escalafó a base de l'edat.

La Patronal rebutjà la proposta dels empleats, i sotmesa a votació la qüestió, el president votà a favor del sistema d'escalafó.

SALAS
= OPTIC =
ANTICA
"CRUZ ROJA"
MONTEROLS, 3

*** Al Teatre Bartrina, demà dissabte, la Companyia de Luz Carrillo de Albornoz posarà en escena el drama en quatre actes de Josep Echegaray, "Mancha que Limpia".

En aquesta funció debutarà el galan Manuel Bernardo.

Pau Borràs i Aragonès

ADVOCAT

Aribau, 89, pral., 1.ª (cantonada Mallorca) Telèfon 74479

BARCELONA

*** El ministre d'Obres públiques ha manifestat que està plenament comprovat que la topada de trens ocorreguda a Cetina no obceix a cap acte de sabotatge, sinó que es deu a un motiu casual.

Radioients

Voleu tenir el vostre aparell en condicions, evitar avaries, sorolls i paràsits? ESTUDI RADIO, servit per personal de Telègrafs, vos ho remeiarà.

Carrer de Rosich, 5 — REUS

*** Ans d'ahir morí a l'hospital de Castelló l'anarquista Pere Garcia, el qual havia resultat ferit durant els últims successos.

Abans de morir, demanà un sacerdot i es confessà devotament.

*** El ministre d'Agricultura està acabant els tràmits preliminars necessaris per a la implantació en tot el seu vigor, la llei de Reforma Agrària.

El servei agronòmic té molt avançats els treballs de catalogació de les finques compreses en la susdita reforma.

Segons el director de l'Institut de Reforma Agrària, la llei podrà estar implantada abans de dos mesos.

SENYORA

Us interessa saber que des del dia 19 del corrent "Cultura de la Dona Reusenca" reprendrà les lliçons de Cuina Popular tots els dies, de 4 a 5 de la tarda.

Podeu assistir-hi, sense necessitat d'ésser sòcia de l'Entitat, mitjançant la quota de 0'25 pessetes per lliçó.

*** A la província de Saragossa s'ha incrementat l'adquisició de maquinària moderna per a l'elaboració d'olis fins i d'"orujo", gran part de la qual és de fabricació tortosina.

SALA REUS

EQUIPS SONORS DE PRIMER ORDRE
Programa per avui nit

Pasado mañana

per Charles Farrell, Marion Nixon, Minna Gembellí i William Collier.

La vida es un azar

per Warner Baxter, Karen Marley i Conway Tearle.

Noticiari d'actualitat

els dibuixos animats

Bandido chapucero

*** A Valls ha deixat de publicar-se el setmanari local "La Lluita".

Joan Piñol i Agulló

A D V O C A T

Ha traslladat el seu despatx al carrer de Llóvera, 12, pral.

*** Cinc individus, pistola en mà, entraren violentament, ans d'ahir a la tarda, a un taller d'ebenisteria del carrer de Balmaes, de Barcelona, i després de coaccionar els obrers, s'apoderaren de les eines i d'una quantitat en metàl·lic. No satisfets encara, feren destrosses de mobles i calaren foc al taller.

Sucre de Maduixes

PURGANT IDEAL

*** Un dels decrets que ha signat el Sr. Alcalà Zamora és un del departament de Guerra que considera com a fets de guerra, per als efectes de les recompenses, els actes revolucionaris dels dies 8, 9 i 10 d'aquest mes.

*** Per a demà dissabte Teatre Fortuny anuncia la reprise del programa de cinema que ahir aconseguí un ple èxit.

UN LLIBRE QUE TOT HOM HA DE TENIR

Diccionari General de la Llengua Catalana
Per POMPEU FABRA

Preu: 65 pessetes

Llibreria Nacional i Estrangera

Raval Santa Anna, 20, REUS - Telèfon 419 R.

*** L'assemblea regional andalusa convocada per a discutir les bases de l'avantprojecte de l'Estatut Andalusí, es reunirà a Còrdova el dia 29 d'aquest mes.

Josep Balsells Samora

METGE-CIRURGIÀ

FORTUNY (Monterols), 25, 1er. 2.

Consulta de 10 a 12 i de 3 a 5.

*** Ahir celebrà sessió el nostre Ajuntament. En la propera edició publicarem la ressenya.

Grup Feminal de Foment N. R.

DIUMENGE 22 DE GENER 1933

Festival a profit dels germans damnificats de Girona

Matí, a les 12: Audició de sardanes a la plaça Prim, organitzada per l'Agrupació Catalunya, sota el següent programa:

"Els tres Pins"	R. Rosell.
"Aires de la Selva"	E. Carbó.
"Llessamí florit"	J. Llenes.
"El mestre i la mainada"	F. Sabater.
"Les noies de la Costa"	S. Vicenç (Xaxo).

Tarda, a les 6: Gran ball organitzat per la Joventut de Foment Nacionalista Republicà.

Nit, a les 10: Selecta vetllada organitzada pel Grup Feminal, sota el següent ordre:

Primera part:

Obertura de l'acte per la presidenta del Grup Feminal, senyoreta Orència Loyolaberri.

Parlament a càrrec del senyor Pau Sans, de la Directiva de Joventut de Foment.

"El cant del català", poesia de N'Artur Masriera i Colomer, recitada per la senyoreta Assumpció Montlleó, del Grup Feminal.

"Captant", poesia de N'Angel Guimerà, recitada per la senyoreta Pilar Pena, del Grup Feminal.

"Al Campanar del meu poble", poesia de Pere Cavaller, recitada per la senyoreta Rosa Pena, del Grup Feminal.

Cançons catalanes a càrrec de la senyoreta Dolors Alcover, amb acompanyament de piano per la senyoreta Antònia Abelló, del Grup Feminal.

Parlament a càrrec del president de Foment, senyor Josep Borràs i Massaguer.

Segona part:

L'Agrupació Artística de Foment posarà en escena la bonica comèdia en dos actes,

ELS PORUCS

Acabarà la vetllada amb un ball-reunió, a càrrec de l'orquestrina de l'entitat.

Reus, gener de 1933.

Associació de Concerts

PROGRAMA del concert que donarà al Teatre Fortuny, avui divendres, dia 20 del corrent, a les deu de la nit, la Cobla Barcelona—Cobla oficial, per concurs, de la Generalitat de Catalunya.

I

"Tarragona", sardana,	E. Casals
"Els estudiants de Tolosa", sardana	Pujol
"Sardana tràgica",	Manen
"Glossa de les danses de Vilanova",	Toldrà

II

"Impressions camperoles, J. Serra (suite - Premi Sant Jordi).

- a) Albada.
- b) Mainada jugant.
- c) Sota els pins.
- d) La vall dels ecos.
- e) Festa.

III

"Davant la Verge, sardana,	Morera
"Glossa del ballet de Déu", Català	Casademont
"Ball rodó", glossa,	Casademont
"Juny", sardana,	Garreta

El esports

FUTBOL

TORNEIG DE CLASSIFICACIÓ

Diumenge vinent, a l'Estadi del Reus Deportiu, podrem veure el primer partit que s'haurà jugat a la nostra ciutat de l'esmentat interessant torneig, entre els equips Centre d'Esports de Manresa i Reus Deportiu.

Fa molts anys que aquests dos equips no han jugat cap partit, ni de campionat ni amistós, motiu pel qual és esperat amb la natural expectació el que portaran a terme el vinent diumenge.

En el primer partit del dit Torneig de Classificació jugat el passat diumenge entre el Manresa i el Santboià, al camp del primer, donà el resultat de 4 a 1 a favor del Manresa. Tenint en compte aquest resultat, resultat immillorable si es té present que el Santboià és el campió del grup Llobregat, és de creure que el Manresa deu comptar amb un bon equip, ja que del contrari no hauria pogut obtenir l'esmentat resultat.

El Reus Deportiu també obtingué un bon resultat amb el partit del diumenge passat jugat a Martaré i contra l'Iluro. El 3 a 1 a favor d'aquest (un d'ells de penalty) va ésser un bon resultat per l'equip reusenc. Es de creure que ambdós equips diumenge es presentaran amb desigs de victòria.

Vida Corporativa

REUS DEPORTIU

Secció de Futbol

IMPORTANT

La Junta d'aquesta Secció en data 17 del corrent acordà anular tots els passis de favor, a excepció dels tenedors que són considerats com a jugadors efectius i als periodistes.

El que posa en coneixement dels posseïdors dels mateixos per al seu bon govern i efectes consegüents.

Ciutat, gener de 1933. — La Junta.

REGISTRE CIVIL

del dia 19 de gener de 1933

NAIXEMENTS

Antoni Papió Cervelló, Eugènia Boada Vinyes, Josepa Gebellí Callau, Amador Claramunt Costa.

DEFUNCIONS

Antonia Ferrer Ferrer, 79 anys, Santa Anna 15.—Rosa Sedó Sedó, 41 anys, Sant Magí, 32.

MATRIMONI

Pere Mallafré Tomàs amb Palmira Oller Pàmies.—Ramon Torrell Monner amb Rosa Mas Roig.

ESPECÍFICS DE TOTS ELS PAÏSOS

Farmàcia Serra del Dr. Ornosà

Raval Sta. Anna, 80 - Telèfon 8 - R E U S

PELLISAN

El millor remei contra els penellons

Es ven a la

Farmàcia Cavallé

Voleu comprar una bona
màquina per a escriure?

Us la vendrà

Manuel Palmada

Raval alt Jesús, 35.-Telèfon 86

Magatzems LA FLECA

PERFUMERIA : : BISUTERIA
QUINCALLA : : JUGUETS
DIPOSIT A. G. P.

PAPERS DE TOTES CLASSES I MANIPULATS

CARRER ALEUS, 1 - TELÈFON 566

R E U S

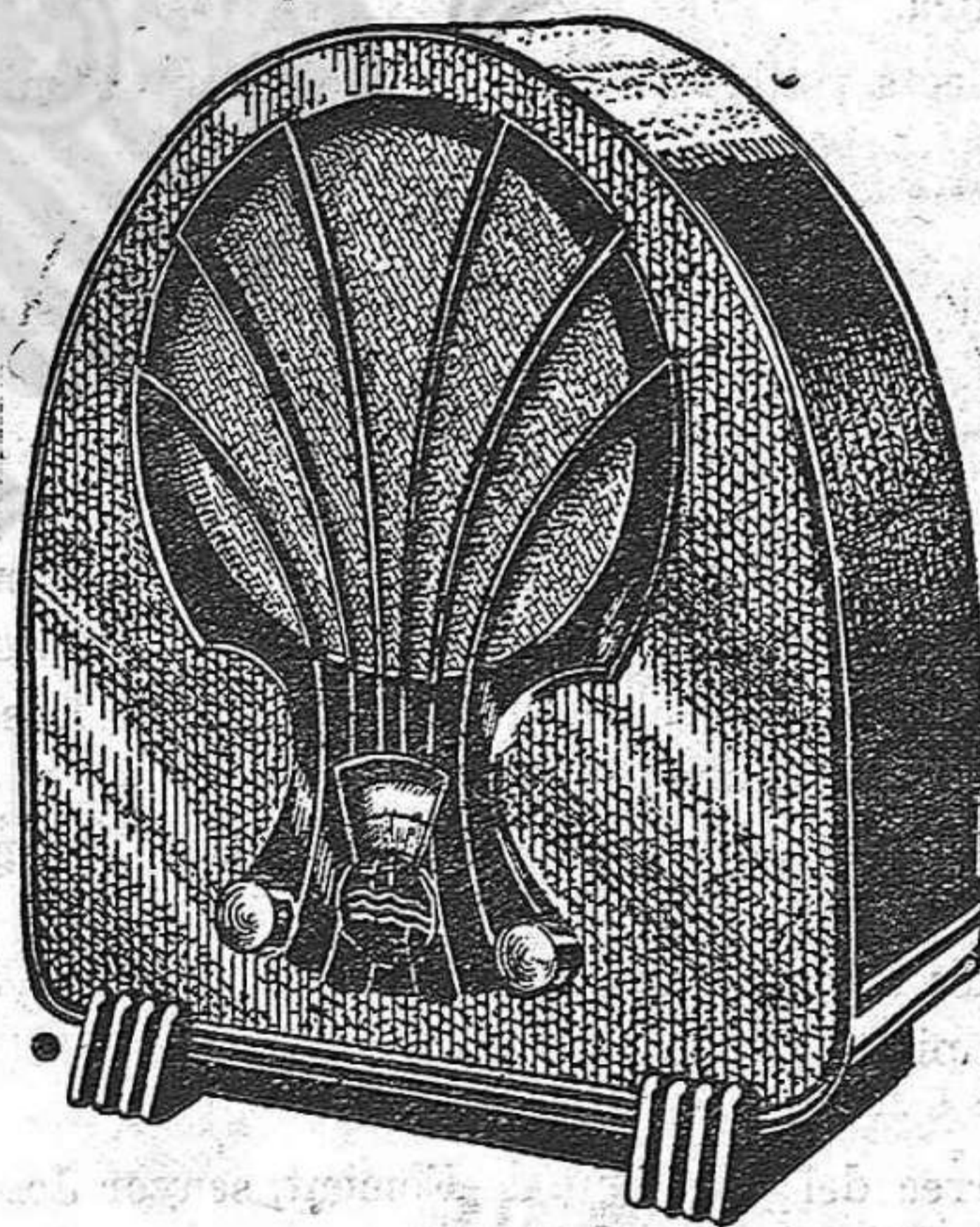
Fustes Abelló

Pi i Margall, 4

R E U S

Ja ha arribat! PHILIPS

Consum
2 ½ cts.
hora

MODEL 830

Alta veu
ferro-dinàmic

5 vàlvules
Nou tipus

Representant oficial:

JOSEP LOZANO

MONTEROLS, 26 - REUS